

Số: /BC-UBND

Tuần Giáo, ngày tháng 12 năm 2020

BÁO CÁO

Kết quả công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh trên địa bàn huyện Tuần Giáo năm 2020

Thực hiện Văn bản số 2351/SVHTTDL-KHTC ngày 18/11/2020 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc báo cáo kết quả thực hiện Quyết định số 23/2016/QĐ-UBND ngày 04/10/2016 của UBND tỉnh Điện Biên về quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh và Quyết định số 12/2020/QĐ-UBND ngày 07/8/2020 của UBND tỉnh Điện Biên.

UBND huyện Tuần Giáo báo cáo Kết quả công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh trên địa bàn huyện Tuần Giáo năm 2020 với nội dung như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

1. Thuận lợi

Huyện Tuần Giáo nằm ở cửa ngõ phía Đông Nam của tỉnh Điện Biên. Tổng diện tích tự nhiên: 113.776,82 ha, gồm 18 xã và 01 thị trấn; dân số toàn huyện trên 89 ngàn người gồm các dân tộc Thái, Mông, Kinh, Khơ Mú, Kháng, Phù Lá và các dân tộc khác cùng sinh sống. Tuy đời sống vật chất còn nhiều khó khăn, chênh lệch song đều có truyền thống cách mạng, yêu quê hương, đất nước, có tinh thần đoàn kết, gắn bó, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, sự điều hành của chính quyền các cấp.

Huyện có nhiều tiềm năng về các di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh; Các cấp ủy đảng, chính quyền tiếp tục có sự quan tâm sâu sát, ban hành nhiều chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn huyện.

Cán bộ chuyên môn hoạt động sự nghiệp Văn hoá, TT - TDTT từ huyện đến cơ sở được kiện toàn, bổ sung.

2. Khó khăn

Địa bàn huyện rộng, giao thông đi lại khó khăn, cơ sở hạ tầng đầu tư chưa đồng bộ. Tỷ lệ hộ nghèo cao, đời sống nhân dân còn gặp nhiều khó khăn. Cơ sở vật chất, kinh phí dành cho phát triển sự nghiệp Văn hoá, văn nghệ - TDTT nói chung và công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích chưa đáp ứng được nhu cầu nhiệm vụ.

Cán bộ chuyên môn hoạt động văn hóa cơ sở mới được kiện toàn, còn thiếu kinh nghiệm nên trong công tác tham mưu quản lý và phát huy di tích gặp nhiều khó khăn.

II. KHÁI QUÁT CÁC DI TÍCH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN

1. Di tích cấp tỉnh Khu căn cứ Cách mạng Pú Nhung

- Loại hình di tích: Di tích Cách mạng.
- Năm công nhận: 2010
- Di tích nằm trên đỉnh núi Pú Nhung, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, phía Bắc giáp xã Phình Sáng, phía Nam giáp xã Toả Tình, phía Đông giáp xã Ta Ma, phía Tây giáp xã Quài Nưa và quốc lộ 6.

2. Di tích cấp tỉnh Hang động Mùn Chung

- Loại hình di tích: Di tích danh lam thắng cảnh.
- Năm công nhận: 2014
- Địa chỉ: Bản Huổi Lóng - xã Mùn Chung - huyện Tuần Giáo

3. Di tích cấp Quốc gia Hang Thẳm Khương

- Loại hình di tích: Di tích khảo cổ.
- Năm công nhận: 2014
- Địa chỉ: Bản Bó - xã Chiềng Đông - huyện Tuần Giáo.

4. Di tích cấp Quốc gia Hang động Há Chớ

- Loại hình di tích: Danh lam thắng cảnh.
- Năm công nhận: 2015
- Địa chỉ: Bản Đề Chia C - xã Pú Nhung - huyện Tuần Giáo.

5. Di tích Hang Thẳm Púa

- Loại hình di tích: Hang Thẳm Púa là di tích thành phần thuộc quần thể di tích Chiến trường Điện Biên Phủ.
- Địa chỉ: Bản Nôm - xã Chiềng Đông - huyện Tuần Giáo.

6. Di tích Đèo Pha Đin

- Loại hình di tích: Đèo Pha Đin là di tích thành phần thuộc quần thể di tích Chiến trường Điện Biên Phủ.
- Địa chỉ: Xã Toả Tình - huyện Tuần Giáo.

7. Di tích Điểm tập kết hậu cần trong Chiến dịch Điện Biên Phủ

- Loại hình di tích: là di tích thành phần thuộc quần thể di tích Chiến trường Điện Biên Phủ.
- Địa chỉ: Ngã ba trung tâm thị trấn Tuần Giáo - huyện Tuần Giáo.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, điều hành, ban hành văn bản

Ngay sau khi nhận được Quyết định số 23/2016/QĐ-UBND ngày 04/10/2016 của UBND tỉnh Điện Biên. Huyện Tuần Giáo đã ban hành các văn bản chỉ đạo cụ thể:

- Nghị quyết số 04-NQ/HU ngày 29/7/2016 về Chương trình hành động của BCH Đảng bộ huyện về bảo tồn và phát triển văn hóa các dân tộc huyện Tuần

Giáo, gắn với phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016 - 2020, định hướng đến năm 2025.

- Nghị quyết số 05-NQ/HU ngày 29/7/2017 về Chương trình hành động của BCH Đảng bộ huyện về phát triển du lịch huyện Tuần Giáo đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030.

- Nghị quyết số 48/NQ-HĐND ngày 31/3/2017 của HĐND huyện Tuần Giáo về việc thông qua Kế hoạch bảo tồn và phát triển văn hóa các dân tộc huyện Tuần Giáo, gắn với phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016 - 2020, định hướng đến năm 2025.

- Quyết định số 292/QĐ-UBND ngày 17/4/2017 của UBND huyện Tuần Giáo về Ban hành Chương trình phát triển du lịch huyện Tuần Giáo đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030.

- Quyết định số 293/QĐ-UBND ngày 17/4/2017 UBND huyện Tuần Giáo ban hành Kế hoạch bảo tồn và phát triển văn hóa các dân tộc huyện Tuần Giáo, gắn với phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016 - 2020, định hướng đến năm 2025.

Với các văn bản chỉ đạo trên, Huyện ủy - HĐND - UBND huyện đã giao nhiệm vụ cụ thể cho các cơ quan, đơn vị của huyện tham mưu, tổ chức thực hiện.

2. Công tác quản lý di tích

2.1. Mô hình quản lý di tích hiện nay của huyện

Sau khi có Quyết định công nhận các di tích, UBND huyện đã giao cho Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với UBND các xã nơi có di tích tổ chức Lễ công bố và đón nhận bằng xếp hạng theo đúng quy định. Đồng thời UBND huyện ban hành Quyết định giao di tích cho xã quản lý, bảo vệ.

UBND xã có trách nhiệm thành lập Ban quản lý di tích với thành phần: Chủ tịch UBND xã là Trưởng ban, Trưởng Công an xã là Phó ban và các ngành đoàn thể là thành viên.

2.2. Công tác tuyên truyền, giới thiệu, quảng bá di tích

- Sau khi được các cấp công nhận di tích, các di tích trên địa bàn huyện quản lý đã được gắn bia báo di tích.

- Công tác khai thác phục vụ khách du lịch: UBND các xã đã phân công cán bộ văn hóa xã trực tiếp dẫn các đoàn khách có nhu cầu thăm quan hoặc nghiên cứu. Nhưng do nhu cầu ít nên hoạt động thuyết minh, dịch vụ tại di tích rất hạn chế.

- Chỉ đạo tuyên truyền, quảng bá trên Công thông tin điện tử; hệ thống Truyền thanh - Truyền hình của huyện và gắn với một số cuộc thi văn nghệ, nhiếp ảnh, văn học nghệ thuật ...

2.3. Công tác kiểm kê, lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích

Năm 2020 UBND huyện Tuần Giáo đã chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với Ban Quản lý di tích - Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiến hành khảo

sát, lập hồ sơ khoa học để đề nghị xếp hạng di tích đối với Hang động Bản Khá - xã Quài Cang.

2.4. Công tác trùng tu, tôn tạo phát huy di tích

- Đến nay, các điểm di tích, danh lam thắng cảnh được xếp hạng của huyện bước đầu đã được đầu tư xây dựng và quản lý bảo vệ. Riêng khu căn cứ cách mạng Pú Nhung đã được đầu tư giai đoạn 1 khu tưởng niệm anh hùng Vừ A Dính và các liệt sỹ với kinh phí trên 6 tỷ đồng, bàn giao đưa vào khai thác từ tháng 4 năm 2017.

- Đối với các di tích khác do chưa có kinh phí thực hiện nên huyện giao cho Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo, UBND các xã có di tích chỉ đạo các trường học và các ban ngành của xã thường xuyên phát quang, dọn dẹp trong và ngoài khu vực di tích đảm bảo sạch sẽ và thuận lợi cho việc quản lý, bảo vệ cũng như phục vụ khách thăm quan.

2.5. Kinh phí thực hiện trùng tu tôn tạo, phát huy giá trị di tích và công tác xã hội hóa

- Do tính chất hoạt động du lịch trên địa bàn huyện còn nhỏ lẻ, các di tích cách xa nhau và lượng khách đến với di tích rất ít nên công tác xã hội hóa để phát huy di tích, đặc biệt là phát huy di tích để phát triển du lịch gặp rất nhiều khó khăn.

- Hiện nay, chỉ có khu vực di tích Đèo Pha Đin (địa phận tỉnh Điện Biên) có 03 cơ sở tư nhân khai thác phát triển du lịch ngắm hoa, ngắm cảnh, ẩm thực, nhà nghỉ phục vụ khách thăm quan, đã đi vào hoạt động ổn định, thu hút một lượng lớn khách du lịch đến với trong vùng và du khách mọi nơi đến với Tuần Giáo nói riêng và tỉnh Điện Biên nói chung.

IV. NHỮNG TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế

- Công tác trùng tu, tôn tạo các di tích đã được quan tâm nhưng còn chậm, chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế; Việc gắn kết giữa phát huy giá trị các di tích, danh lam thắng cảnh trên địa bàn huyện với lĩnh vực du lịch chưa phát huy được nhiều hiệu quả.

- Công tác chỉ đạo, điều hành của cấp ủy và chính quyền ở một số cơ sở đôi lúc chưa thật sự sát sao trong công tác bảo vệ di tích; Cán bộ làm công tác văn hóa tại cơ sở chưa có nhiều kinh nghiệm thực tế trong lĩnh vực quản lý và bảo vệ di tích.

2. Nguyên nhân

- Tuần Giáo là một huyện có địa hình phức tạp, dân trí không đồng đều, điều kiện kinh tế còn nhiều khó khăn; Kinh phí dành cho công tác bảo tồn văn hóa chủ yếu phụ thuộc ngân sách nên còn hạn hẹp.

- Cán bộ văn hóa cơ sở mới được kiện toàn nên còn thiếu kinh nghiệm trong việc tham mưu giúp chính quyền các cơ sở thực hiện công tác tuyên truyền, quảng bá, phát huy giá trị các di tích.

3. Giải pháp thực hiện nhiệm vụ thời gian tới

- Tham mưu với các cấp thực hiện đầu tư đồng bộ hệ thống hạ tầng nhằm phát huy giá trị đối với 04 di tích đã được xếp hạng trên địa bàn huyện, trong đó có 02 di tích cấp tỉnh và 02 di tích cấp Quốc gia gồm: Di tích cấp tỉnh Khu căn cứ Cách mạng Pú Nhung - xã Pú Nhung; Di tích cấp tỉnh Danh lam thắng cảnh Hang động Mùn Chung - xã Mùn Chung; Di tích khảo cổ cấp Quốc gia Hang Thẳm Khương - xã Chiềng Đông; Di tích cấp Quốc gia Danh lam thắng cảnh Hang động Há Chớ - xã Pú Nhung.

- Đề xuất với tỉnh với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đầu tư xây dựng các di tích lịch sử nằm trong cụm di tích cấp Quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ có trên địa bàn như: Đèo Pha Đin, Hang Thẳm Púa.

- Tạo điều kiện, khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư vào lĩnh vực phát huy di tích để phát triển du lịch.

- Kiện toàn và phát huy vai trò của Ban quản lý di tích tại những xã có di tích đã được xếp hạng. Cử cán bộ chuyên môn đi tập huấn nâng cao nghiệp vụ về công tác quản lý và phát huy di tích.

V. NHỮNG KIẾN NGHỊ - ĐỀ XUẤT

1. Kiến nghị với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Kiến nghị Bộ xem xét bố trí nguồn kinh phí đầu tư trùng tu, tôn tạo phát huy di tích đối với các di tích cấp Quốc gia đã được xếp hạng.

2. Kiến nghị với Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh và các ngành liên quan

Kiến nghị với các cấp, các ngành của tỉnh quan tâm bổ sung kinh phí đầu tư xây dựng đồng bộ kết cấu hạ tầng tại các điểm di tích đã được xếp hạng trên địa bàn huyện Tuần Giáo.

3. Kiến nghị với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

- Hằng năm tổ chức các lớp tập huấn nâng cao nghiệp vụ quản lý, phát huy di tích cho cán bộ cấp cơ sở, tập trung vào những nơi có di tích đã được công nhận.

- Tham mưu với UBND tỉnh ban hành chính sách khuyến khích các nguồn lực xã hội hóa để đầu tư phát huy di tích trên địa bàn tỉnh, nhất là những di tích xa trung tâm.

Trên đây là báo cáo của UBND huyện Tuần Giáo về Kết quả công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh trên địa bàn huyện Tuần Giáo năm 2020./.

Nơi nhận:

- Sở VH TT & DL;
- TT Huyện ủy - TT HĐND huyện;
- LĐ UBND huyện;
- Lưu VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH